

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Legatione Romani Pontificis fungebatur. Quod probatur non solùm argumentis, sed etiam testimonio Eusebij, apud Gelasium Cyzicenum. cujus meminit Photius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

Vicarios absentium restringatur: ubi Philip-
pus Presbyter ait Concilium illud consti-
tum fuisse ex Episcopis Ecclesie Orientalis
& Occidentalis, qui aut presentes aderant
ipsi, aut per Legatos.

II. In Legatis hujusce generis emicuit
olim amplissima Romanae sedis dignitas &
auctoritas; quae Legatorum suorum minist-
rio Synodis Oecumenicis praefuit, haereses
profligavit, haereticos proscripsit, canones
de disciplina ecclesiastica una cum ceteris
Episcopis ad Concilia evocatis decrevit. In
eo autem conveniunt Legati Romanae sedis
cum reliquarum Ecclesiarum Legatis, quod
Romani Pontificis, a quo mituntur, vices
agunt, & integram ipsius dignitatem atque
auctoritatem repraesentant; quemadmodum
ceteri Legati suarum provinciarum presen-
tiam & suffragia exhibent. Sed in eo maxi-
me differunt, quod Romani ea jurisdictione
aucti sunt quae illis legatione dempta non
competeret; cum provinciarum Legati suo
nomine suffragia ferre possent in synodis, etsi
legatione destituerentur. Sed Paschasius &
Lucentius Episcopi, multo minus Bonifa-
cius Presbyter, Concilio Chalcedonensi
non praesuisissent, neque jure relationis & suf-
fragij prerogativa usi forent, nisi ob legationem
a Leone injunctam, qui jurisdictionem
suam illis ad Eutychem confodiendum in
synodo mandavit.

III. Quoniam vero magna contentione
certatur an primum locum in Synodis Oecu-
menicis Legati Romani obtinuerint, non
alienum erit ab instituto, quae ad rem istam
pertinentia aliquando observavimus; brevi-
ter & dilucide promere. Primus pugnae gra-
dus in Synodo Nicana, quae ex orbe Chri-
stiano a Constantino coacta, Orientalium
Episcoporum frequentissimo numero cele-
brata est, ex Italia vero & remotioribus Oc-
cidentis partibus Legati tantum adfuerunt.
Huic sanctissimo & celeberrimo coetui
Osium Episcopum Cordubae praesidisse fa-
tentur omnes; post Athanasium; qui eum
ducem & antesignanum synodorum fuisse
docet, & ab Arrianis Praesidem synodorum
appellatum. Quod etiam demonstratur de
Socrate; qui Athanasij Synodicum secutus,
Episcoporum insignium qui synodo inter-
fuerant nomina recensens, ab Osio Episcopo
Cordubae, Vitone & Vincentio Presbyteris,
auspicatur; quibus subjungit Alexandrum
Aegypti, Eustathium Antiochiae, & Maca-
rium Hierosolymorum Episcopos; eodem
ordine in recensendis Episcopis illis servato
quem Niceni canones Romanae, Alexan-
drinae, Antiochenae, & Hierosolymitanae
sedi assignarunt. Primus denique Concilio
Tom. II.

subscribit Osius, cum Vitone & Vincentio
Romanae Ecclesiae Presbyteris.

IV. Sed probandum nobis incumbit
Osium legatione Romani Pontificis in hac
synodo functum. Sanè si argumentis agere-
tur, difficultas ista uno verbo confici posset.
Cum enim è Synodico Athanasij habeamus
Vitonem & Vincentium Romanae Ecclesiae
Presbyteros Aegypti & Orientis Patriarchis
praelatos, (quod alio jure niti non poterat
quam jure legationis illis à Romano Pontifi-
ce imposita; ut sedium jura in eadem synodo
confirmata; illibata servarentur) nemo
absque pervicacia negare poterit quin
Osius Occidentalis Ecclesiae Episcopus eo-
dem legationis jure & Patriarchis & Roma-
nis Presbyteris praelatus fuerit. Alioquin il-
lud quoque absurdum sequeretur, Alexan-
drinum Episcopum non secundum locum sibi
juxta mores antiquos decretum, sed ter-
tium occupasse, si Osio legationis Romanae
dignitas adimatur. Donec ergo judicio syno-
di Niceni aut Constantini delegatione do-
ceatur Osio delatam fuisse *apostoliam*, necesse
est ut ejus dignitatem à legatione Pontificis
& Synodi Occidentalis accersamus; praeser-
tim cum id quod asserimus docuerit olim
Eusebius, juxta fidem Gelasij Cyziceni, qui
circa annum **CDLXXX** acta Concilij Nica-
ni collegit. Hic enim auctor ex tertio libro
Eusebii de vita Constantini se ista ad ver-
bum transcripsisse profitetur. *Ipse ex Hispanis
valde celebratus Osius, obtinens locum magna
Romae Episcopi Silvestri, cum Presbyteris Romae
Vitone & Vincentio, cum plurimis aliis conside-
bat. Urbis autem illius quae nunc imperat Episco-
pus, Metrophanes nomine, propter senectutem
non adfuit; ipsius vero Presbyteri qui aderant,
ejus locum supplere; quorum unus erat Ale-
xander, qui urbis episcopatum post Metrophanem
adeptus est.*

Vide Valesij Notas
ad So. rat. lib. 1.
c. 35.

Gelasij Cyzic. lib.
2. c. 5.

*Αὐτὸς τὸ Σπανδὸν ὁ πᾶν βουλεύσας ὁ
Οσίος, ἐπέχον ἔτι τὸν τόπον τῆς μεγίστης Ρώμης
ἐπιστολέναι Σιδέστρου, αὐτὸν ἀρεσβυτέροις Ρώμης
Βίτανι ἔ Βικετίῳ τοῖς πολλοῖς ἀμα συνεδρεύων.
τῆς τε αὐτῆ βασιλευδονος πόλεως ὁ μὲν ἀρεσβυτός,
Μητροφάνης τὸ νομα, διὰ γῆρας ὑπέροι. ἀρεσβυτέ-
ροι ἢ αὐτῆ παρόντες τὸν αὐτῆ ἔβην ἐτάλαν. ἂν ὁ
εἰς Ἀλέξανδρον. ἰὼ ὁ μετ' αὐτῶν ἐπίσκοπος τῆς
αὐτῆς γεννῆος πόλεως. Ne quis autem suspice-
tur editioni Gelasij Cyziceni per impostu-
ram à nostris, qui opus illud è Bibliotheca
Vaticana & ex altero codice Constantino-
politano publicarunt, pericopam illam in-
sertam fuisse, praesto aderit Photius Patriar-
cha Constantinopolitanus, vir quidem mul-
tiplicis lectionis & erudita; sed amaro in
Pontifices animo, atque auctor schismatis
Orientalium. Hic ergo testatur à se perfecta
Concilij Niceni acta à Gelasio Cyziceno
B*

Photius in Biblio-
theca c. 89.

ref. fol.
41.
fol. 65.
fol. 118.
fol. 124.

lib. de leg.
lib. de imp. ad
sol.

lib. de i. r. s.
lib. de v. v. v.
lib. de p. p. p.

lib. de i. r. s.
lib. de v. v. v.
lib. de p. p. p.

interpolata, in quibus referretur Osum Cordubensem, Vitonem & Vincentium Romanos Presbyteros, vice Silvestri Romani Episcopi interfuisse, ipsūque Eustathium Antiochenum; Alexandrum verò Presbyterum vice Metrophanis Constantinopolitani, qui decrepita senectute laborabat, synodo adfuisse. Quam sententiam ipse Phorius suffragio suo probavit in epistola ad Michaëlem Regem Bulgarorum; ubi legationem à Silvestro injunctam fuisse Cordubensi Ofio & duobus Presbyteris Romanis scripsit.

V. Sed testimonio Gelasij opponitur non solum Eusebij editio, quæ hodie extat, sed etiam illa quæ Socratis historici tempore, qui paulò antiquior est Gelasio, manibus omnium terebatur; à qua verba illa de legatione Ofij, Vitonis, & Vincentij omnino absunt. Ita se habet locus Socratis: *Eusebius libro tertio de vita Constantini hæc ait ad verbum: Ipsæque ex Hispanis valde celebratus, cum aliis multis confedit. Urbis verò illius quæ imperat Episcopus, propter senectutem non adfuit. ipsius vero Presbyteri qui aderant, ejus locum supplevere.* Αυτός τε Σπανδόν ο πάπυ βοάβου, εἰς τὴν τοῖς πολλοῖς ἀμὲν συνεδρήσαν. τῆς δὲ γὰρ βασιλευσάντος πόλεως ὁ μὲν πατριάρχης, διὰ γῆρας ὁ σὺν τοῖς πρεσβυτέρῳ ἢ αὐτῶν παρόντες, τῶν αὐτῶν ἄλλοι ἐπὶ χῆρῶν. Quin etiam Sozomenus atque Theodoretus hanc Eusebij lectionem quæ à Socrate profertur secuti, Ofij nulla mentione facta, Pontificem Romanum ingravescente ætate præpeditum ne synodo interesset, duos Presbyteros delegasse scribunt; quos Vitonis & Vincentij nomine Sozomenus designat. Ex horum trium historicorum testimonio duo quædam colliguntur, quæ hanc disceptationem profunda veluti caligine involvunt. Vnum est, legationem Ofij in codicibus Eusebij, quibus illi utebantur, omnino dissimulatam. Alterum, legationem Romani Pontificis ad duos Presbyteros à Sozomeneo & Theodoro restrictam, quod legationem omnem adimit Ofio. Non me lateret viris eruditissimis placuisse distinctionem quandam Legatorum, quos in externos dividunt & internos; ita ut de solis internis & veluti domesticis Ecclesiæ Romanæ Legatis à latere Pontificis missi loquantur Theodoretus & Sozomenus. quod legationi Ofij non detrahit, quam ex mandato Papæ & Synodi Occidentalis gerebat. Sed distinctio ista in sexta Synodo initium sumpsit, ut dicemus suo loco.

VI. Verum, ut sine ullo partium studio eloquar quod sentio, locus Eusebij in vulgatis editionibus mutilus esse mihi omnino videtur, quod ante me professus est vir eruditissimus Ioannes Morinus. Illam verò labem

nolim audaciæ Græculi cujusdam adscribere qui è Socrate & Eusebio verba illa eraserit, cum è Theodoro & Sozomeneo constet illorum ætate codices Eusebij & Socratis vitio illo laborasse, ut statim dicam. Proclivis error ex amanuensium incuria, qui unum aut alterum versum inter exscribendum omiserunt. Neque enim in verborum immutationibus, sed in pericope unius omissione error iste versatur. Fatendum quidem est absque subsidio melioris codicis labem illam deprehendi non posse; ita ut de negligentia Socratis, Sozomeni, & Theodoretis nemo conquiri possit, neque de illorum bona fide aliquid sinistra suspicari: qui si codices integrioris nacti fuissent, veram lectionem non dissimulassent; quemadmodum neque Gelasius Cyzicenus eam dissimulavit. Sed profiteri ausim ex indicio Gelasij, facillimum esse cuique non obtusi omnino ingenij viro hiarum illum apud Eusebij codices vulgatos deprehendere. Quis enim non statim advertit aliquid deesse in his Eusebij verbis, *Ex Hispanis celebratus ille adfuit cum ceteris*? Quis tandem erit ille Hispanus, licet famæ celebritate conspicuus, si nomen ejus taceatur? Hoc loquendi genus aliquo pacto ferri posset in oratione panegyrica: quod tamen sine vitio usurpari non potest in historia, quæ virorum illustrium nomina posteritati commendare debet. Si consulatur Gelasij codex, statim labes illa deprehenditur. Verbis enim illis generalibus Eusebij subjungitur Ofij nomen & legatio.

VII. Deinde si quis accuratè expendat Eusebium, cum agit de urbis regis Episcopo ob ætatem ingravescentem impedito ne synodo interesset, de Metrophane Constantinopolitano accipiendum intelligit, non autem de Silvestro Romano. Hic enim undecim annis superstes fuit Concilio Nicæno. Metrophanes verò morbo & ætate fessus, statim post synodum obiit; in cujus locum successus est Alexander; ut demonstratum est à viro doctissimo Ioanne Morino. Itaque Nicetas Choniates, emunctæ naris, hæc Eusebij verba ad Episcopum Constantinopolitanum referenda esse subodoratus est: *Eusebius Pamphili, inquit, in tertio libro vite Constantini abfuisse ait Episcopum Constantinopoleos ob senectutem, (sed illius nomen non declarat) illius verò locum tenuisse ejus Presbyteros. Sed Acta synodi referunt tunc Metrophanem Constantinopolitanum Episcopum fuisse, ob decrepitam verò ætatem non interfuisse Concilio, ejusque locum suppluisse Alexandrum.* Quam explicationem assecutus est ope Actorum Concilij Nicæni à Gelasio Cyziceno collectorum. Hoc subsidio destituti Theodoretus

Locus Eusebij esse mutilum apud Socratem probatur infra in Addit. ad caput 11. hujus libri, §. 5.

Socrates lib. 1. c. 1.

Sozom. lib. 1. c. 16
Theodor. lib. 1. c. 7.

Morinus lib. 1. Exercit. 20. pag. 143.

Nicænum